

ผลของการพยาบาลเพื่อส่งเสริมโภชนาการต่อพฤติกรรมส่งเสริมโภชนาการและภาวะโภชนาการของหญิงตั้งครรภ์พ้าหะชาลัสซีเมียชนิดอี (THE EFFECT OF NUTRITION PROMOTING NURSING CARE ON NUTRITION PROMOTING BEHAVIOR AND NUTRITION STATUS IN HEMOGLOBIN-E TRAIT PREGNANT WOMEN)

สุนัน พีชรรัตน์ 4636937 RAMN/ M

พ.ม. (การพยาบาลมารดาและทารกแรกเกิด)

คณะกรรมการคุณวิทยานิพนธ์ : ศรีสมร ภูมิสกุล, พ.ย.ด., บรรณาดี พุชวัฒน์, วท.ด.
(โภชนาศาสตร์)

บทคัดย่อ

การวิจัยกึ่งทดลองนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการพยาบาลเพื่อส่งเสริมโภชนาการต่อพฤติกรรมส่งเสริมโภชนาการและภาวะโภชนาการของหญิงตั้งครรภ์พ้าหะชาลัสซีเมียชนิดอี การเลือกกลุ่มตัวอย่างเป็นแบบเจาะจงจากแผนกทั่วไปของโรงพยาบาลจำนวน 60 ราย แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 30 ราย กลุ่มทดลองได้รับการพยาบาลตามปกติ ร่วมกับการพยาบาลเพื่อส่งเสริมโภชนาการจากผู้วิจัย กลุ่มควบคุมได้รับการพยาบาลตามปกติจากพยาบาลประจำการ ในระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ถึงธันวาคม 2549 เก็บรวบรวมข้อมูลโดยแบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคล แบบประเมินพฤติกรรมบริโภค แบบสัมภาษณ์ปริมาณและความถี่ในการรับประทานอาหาร กลุ่มตัวอย่างทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมตอบแบบประเมินพฤติกรรมบริโภค ชั่วหน้าทันที เจาะจงตามตัวแปรที่ต้องการ ให้ผลลัพธ์ที่น่าเชื่อถือและมีความน่าเชื่อถือสูง ผลการวิจัยพบว่าหญิงตั้งครรภ์ที่ศึกษาส่วนใหญ่รายได้ไม่พอเพียงต่อการใช้จ่าย กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยของความถี่ในการรับประทานอาหารสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p<.01$) เมื่อเทียบกับกลุ่มควบคุม ความถี่ในการรับประทานอาหารต่อวันลดลง ($p>.05$) ผลการวิจัยพบว่าผู้หญิงตั้งครรภ์ที่รับประทานอาหารน้ำหนักเพิ่ม ระหว่าง 2 กลุ่มแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p>.05$)

จากการวิจัยพบว่าการพยาบาลนี้สามารถช่วยปรับปรุงพฤติกรรมส่งเสริมโภชนาการของหญิงตั้งครรภ์พ้าหะชาลัสซีเมียชนิดอี ส่วนภาวะโภชนาการยังไม่เห็นผลชัดเจน สมควรมีการปรับปรุงแผนการพยาบาลและติดตามผลต่อไป

คำสำคัญ: การพยาบาลเพื่อส่งเสริมสุขภาพ / พาหะชาลัสซีเมียชนิดอี / ภาวะโภชนาการ

THE EFFECT OF NUTRITION PROMOTING NURSING CARE ON NUTRITION PROMOTING BEHAVIOR AND NUTRITION STATUS IN HEMOGLOBIN-E TRAIT PREGNANT WOMEN

SUTON PETCHARAT 4636937 RAMN/ M

M.N.S. (MATERNITY AND NEWBORN NURSING)

THESIS ADVISORS: SRISAMORN PHUMONSAKUL, D.N.S., PANWADEE PUTWATANA, D.Sc.(NUTRITION)

ABSTRACT

The present study aimed at investigating the effect of a nutrition promoting nursing program on nutrition promoting behavior and nutrition status of pregnant women with hemoglobin-E trait. The study sample consisted of 60 pregnant women with hemoglobin-E trait who sought prenatal care at Rayong Hospital. The sample was selected by means of purposive sampling, and 30 of them were assigned into an experimental group and the other 30 into a control group. The subjects in the experimental group received routine nursing care together with a nutrition promoting nursing program provided by the researcher, while the control subjects received only routine nursing care from the on-duty nurses. Data were collected by means of a demographic characteristic questionnaire, a food consumption behavior questionnaire, and a food frequency interview form. Both the experimental and control subjects completed the food consumption behavior questionnaire, measured their body weight, measured their hematocrit level, and were interviewed regarding amount and frequency of food consumption before the experiment began and eight weeks after the experiment ended. Chi-square and t-test were used for comparison.

The study findings revealed that most of the pregnant women who participated in the study did not have sufficient income. In addition, the mean score of food consumption behaviors of the experimental subjects was higher than that of the control subjects with statistical significance ($t = 4.59$, $p < .01$). Moreover, when considering the hematocrit levels, it was found that after the experiment the mean hematocrit level of the experimental group reduced by 0.3%, while that of the control subjects reduced by 0.93%. However, there were no statistically significant differences ($p > .05$). Finally, food consumption behaviors and weight gain of the subjects in both groups were not statistically significantly different ($p > .05$).

The findings of the study led to the conclusion that the nutrition promoting nursing care program can improve food consumption behaviors of pregnant women with hemoglobin-E trait. However, its effects on their nutrition status are not conclusive. Therefore, it should be revised and its effects should continuously be monitored and determined.

KEY WORDS: PROMOTING NURSING CARE/ HEMOGLOBIN-E TRAIT/ NUTRITION STATUS

156 pp.